

silloin, kun hän puutteessa ja ahtaissa oloissa joutuu sukua jatkamaan. Lähenevä synnytys tulee raskaana tapahtumana tuottaen yhä lisääntyvää huolta. Varsin vaivaloista on työnteko ihan synnytyspäivään saakka. Se on myös vaarallista niin hyvin äidille kuin lapsellekin. Eetenkin ansiotyö vieraan työnantajan luona on aivan epäinhimillistä kehittyneen raskauden tilassa olevalle naiselle. Työn ponnistukset kuluttavat ylenmäärin hänen voimiaan, rumiin osien pingotetut liikkunnat saattavat suorastaan vahingoittaa lasta; raskaitten kantamusten nostaminen, myrkyllisten kaasujen, esim. nikotiinikaasun tupakkatehtaissa ja pölyisen ilma hengitys vaikuttavat tuhoisasti. Se kolminkertainen rasitus, minkä ansiotyö, äitiys ja kodin hoito tuottaa äidille, pilaa hänen hermostoaan. Huonosti ravittuna ja työllä rasitettuna hän heikosti voi luovuttaa ravintoa syntymättömälle lapselle.

Kärsimykset eivät lapsen syntymänkään jälkeen vähene. Köyhyys ajaa äidin nykyin töihin, sillä työläisoloissa ovat palkat todellakin niin vähäiset, että ei liikkene säästöjä sellaisia tapauksia kuin perheenisäystä, sairautta tai vanhuutta varten.

Tiedetään, että lapsen ilmestyminen tuo monia ylimääräisiä kuluja: kättilöavun ja lapsen hoitoon tarvittavien kulujen hankinnan. Miten useasti synnyttäjä moni köyhä äiti pienokaisen vuorokausien tuskia kärsien ilman kunnollista kättilöapua. Pienokainen joutuu kääriytyä kurjiin repaleihin ja kun varattoman äidin on riennettävä heti synnytysvuoteesta päästyään ansiotöihin, jää hänen lapsensa äidin haikeaksi suruksi, puutteelliseen hoitoon, joutuen luonnottoman pian keinotekoisesta monasti aivan sopimattoman ravinnon varaan. Elinkautiset sisusvaivat saa moni liian aikaisin synnytysvuoteesta noussut äiti osakseen. Ja suuri pienten lasten kuolevaisuus puhuu varottavaa kieltä siitä, miten olosuhteitten nurinkurisuuksilla täällä alalla tuottaa raskauttavia seurauksia.

Muutamissa maissa, joissa työväen lainsäädäntöä jo kauan on vaadittu ja osin totutettu, onkin säädetty lakeja niin hyvin äitien suojelemiseksi kuin avustamiseksi. Toiselta puolen on synnyttäjien ansiotyön välttämiseksi laeilla kielletty heidän työnsä määrättyillä työaloilla ennen ja jälkeen synnytyksen, ulottuen kiellot noin 4—8 viikkoon. Toiselta puolen on taas synnyttäjien avustusta koskevilla laeilla turvattu heille palkka siltä ajalta, jonka ovat pois työstä. Siten on äideille valmistettu mahdollisuus itsensä hoitamiseen, lepoon ja lapsensa vaalimiseen ja imettämiseen.

Useimmissa Euroopan maissa on äitiysvakuutus yhdistetty työväen sairausvakuutukseen. Siten on eräissä valtioissa (Venäjä, Saksa, Itävalta, Unkari, Luxemburg, Bosnia, Herzegovina) järjestetty sairauskassat, joihin viikkomaksuilla kootaan varoja työntekijöiltä; näitten lisäksi myös

valtiolta (Englanti) sekä valtiolta ja kunnalta (Norja). Kassoihin kuuluminen on työssä käyville naisille pakollista. Kun he siten joutuvat joko sairaksi tai ovat synnytyksen vuoksi pakotetut suojeluslain määräämän ajan olemaan työstä pois, niin maksetaan kassoista heille päiväapua, joka vaihtelee eri maissa, vastaten puolesta kolmeen neljäsosaan (eräissä tapauksissa koko) päiväpalkan suuruutta. Pariissa maassa on erikoisia säästöjä imetyksensä järjestämiseksi. Tällä avulla on tarkoitettu antaa pitemmälle menevää lisäapua äidille, joka itse imettää lastaan. Sitäpaitsi saavat Englannissa äitiysvakuutusapua myöskin sairaskassaan kuuluvain miesten vaimot, josta johtuu, että siellä hyvin laajat köyhälistönaiskerrokset saavat synnytysavun, joka maksetaan kerta kaikkiaan Yhdessä Euroopan maassa, s. o. Italiassa, on järjestetty erikseen seisovat äitiysvakuutus, jonka kassoihin sen vuoksi kuuluu vain naisia. Ranskassa ja Australias-

sa annetaan nsen sijaan apu suoraan valtion kassasta, edellisessä päivärahana ja viimeainitussa kerta kaikkiaan.

Näin ovat monet sivistysvaltiot tunnustaneet, että yhteiskunnan on velvollisuus laeilla suojella ja turvata vähävaraisia äitejä, sillä nämä itse eivät ole köyhyytensä aiheuttajia, vaan on siihen synynä voimassaoleva järjestelmä, jossa omistamattoman kansanluokan työolot ja ansiotulot eivät takaa heille turvallista ja läheskään aina riittävää toimeentuloa. Ei siis ole oikeuden ja ihmisyyden mukaista, että köyhät äidit jätetään hädänalaiseen tilaan. Ja miten on sellainen laiminlyönti puolustettavissa kansan tulevaisuuden kannalta? Äitien kuihtuminen, suuri pienten lasten kuolevaisuus ja sukupolven heikkominen tekevät turmiollista hävitystä koko kansan terveille kehitykselle. Äitien huolenpidon laiminlyönti on näin ollen rikos, jonka seuraukset ulottuvat kaukaiseen tulevaisuuteen. — Hels. Työm. Hilja Pärssinen.

KODIN OSASTO

AURINGONPAISTE ON PARAS BASILLIEN HÄVITTÄJÄ.

Pelto ja Koti-lehdessä on pitkä kirjoitus, jossa neuvotaan kuinka navetta on rakennettava, että se olisi terveellinen eläimille ja tuottaisi suurimman hyödyn eläinten omistajille.

Se mikä pitää paikkansa eläinten suojan suhteen, pitää myös paikkansa ihmisten suojan suhteen. Se mikä on eläinten terveydelle välttämätöntä on myöskin välttämätöntä ihmisten terveydelle. Mutta kuinka moni, joka lukee nuo ohjeet navetan rakentamista varten, tulee tätä ajatteleeksi.

Kirjoituksessa m. m. sanotaan: "Navettarakennus olisi valaistava sikäli kuin mahdollista suoraan auringonvalolla. Auringon valo on paras basillien hävittäjä ja ainoastaan se voi taata terveellisen ilman navettaan.

Navetassa tulee olla jokaisen eläimen osalle 4 neliöjalkaa ikkunaa tai toisin sanoen yksi neliöjalka jokaista kahtakymmentä lattiajalkaa kohden. Auringonvalon sisäänpääsyn vaikutusta vielä ikkunoiden asema, joko ne ovat matalat ja leveät tai korkeat ja korkeat ja kuinka paksu seinä on. Korkeista ikkunoista pääsee enemmän valoa sisään, joten laitettakoon korkeat ikkunat mieluummin kuin leveät ja matalat."

Ja tämän lisäksi neuvotaan, miten voidaan nsaada hyvä ja terveellinen ilmanvaihto navettaan, että navetta tulee olla kuivalla maalla j.n.e.

Ja kuinka monta ihmisasuntoa löydämmekään kosteista kellarikerroksista. Ja onko olemassa ihmisten asuinrakennuksia, joissa olisi tarpeelliset ilmanvaihtovälineet? Tämän kirjoittaja ei ole tavannut ainoatakaan sellaista työläiskotia, vaikkakin ilmanvaihtorekien laittaminen asuntoon ei tekisi sitä vähääkään kallimmaksi, jos ne rakennettaisiin laitteisiin seinäin. Sen sijaan löytyy paljon epäterveellisen vetoista asuntoja.

Ja entäs sitten se auringonvalo, se on paras tautien hävittäjä. Useimmissa työläiskodeissa on liian vähän ikkunoita. Ja keittiö on tavallisesti kaikista pimein, joka on perheemännän työhuone. Ja nekin vähäiset ikkunat, mitä huoneissa on pidetään niin paksusti peitettynä, ettei suinkaan vaan aurinko pääsisi "pilamaan lattiamattoja".

Ikkunaverhot ylös, auringonvalo sisään! Jos ette halua mattoja "silata" auringonvalolla, niin pankaa ne pois valoisammaksi vuoden ajaksi, tai peittäkää jollain kevyellä kankaalla siksi aikaa päivästä kun päivä

päälle paistaa. Mutta joka tapauksessa päästäkää päivänvaloa sisään. Antakaa sen puhdistaa huoneenne.

Myöskin uudenaikaisessa navettarakennuksessa on otettu huomioon työtä säästävää käytännöllisyyttä. Juokseva vesi navettaan y.m. varustukset niin että eläimet voidaan hoitaa ja navetta pitää puhtaan mahdollisimman vähällä työllä.

Mutta kuinka on keittiön kanssa asuinhuoneessa. Paljon olisi uudistamisen varaa keittiössä, niin että siellä säästyisi askeleita perheemännältä. Viime vuoden emäntien numerossa oli tästä pitempi kirjoitus. Jos teillä on se tallella niin katsokaapa se yli toistamiseen.

PERHEEN ÄIDIN KESÄLOMA.

Monella perheen äidillä ei ole tilaisuutta ottaa kesälomaa. Tuskin monen äidin ja vielä vähemmän muiden perheenjäsenten mielin juolauttaa ajatustakaan siitä, että äidillekin olisi loma tarpeen.

Mutta monella äidillä ei ole tilaisuutta mennä johonkin kesähuvilaan tai muulle lepo- ja huvittelumatkalle. Mutta lepoa hän kaikessa tapauksessa tarvitsee. Siksi olisi koettava järjestää asiat kotona niin, että äiti saisi hieman helpompaa kuumimpina viikkoina kesässä. Esm. huoneesta voidaan poistaa sellaiset korukalut ja muut, joita ei välttämättä tarvita, säilöön, ettei äidillä ole valavaa niiden tomuuttamisesta ja puhtaana pitämisestä.

Pyykki voitaisiin lähettää pesulatokeeseen tai jos ei se ole mahdollista, niin olisi kaikkien perheen jäsenten katsottava, että pyykkiä tulee mahdollisimman vähän niillä viikoilla kun äidillä on loma, niin ettei pyykin pesusta ole huolta.

Älköön äidiltä vaadittako vieraiden passaamista, eikä mitään ylimääräisiä töitä, vaan annettakoon hänen pitää niin helppoa kuin mahdollista. Jokainen perhee njäsen voi osaltaan auttaa.

Tällä tietysti tarkoitetaan niitä perheen äitejä, jotka ovat aina kotitalouteensa niin sidottuja, että heillä ei ole koskaan lepohetkiä, joiden kaikki päivät ympäri vuoden ovat yhtä paljon työtä vaativia, joilla ei ole aikaa viettää iltapäiväään nukkumalla, vierallemalla naapureissa tai istuskelemalla varjossa tai liikkuvissa kuvissa.

— Saattakaa Toveritar jokaisen työläisnaisen luettavaksi.

Levittäkää Toveritarta.

KERTOMUS ÄIDIN-RAKKAUDESTA

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

rasta etsiä joku "sopivampi" asuinpaikka.

"Olen etsinyt halpaa asuntoa kaikkialta ja parasta mitä voin tehdä on kolmihuoneinen asunto kymmenen dollarin vuokrasta kuukaudessa, vuokratalossa alakaupungilla Blank kadulla," kertoi leski Haskins osaaottavalle naapurilleen.

"Mutta sehän on niin kovin likainen ja epäterveellinen paikka", vastusteli naapuri.

"Niin, kyllähän minä sen tiedän, mutta Keiti ja minä olemme laskeneet, että kymmentä dollaria enempää emme voi kuukaudessa maksaa asuntovuokraa; siihenkin jo tarvitaan enemmän kuin Keiti ja minä voimme yhdessä ansaita; että maksaa se ja ostaa muut välttämättömät elämäntarpeet."

Keiti sai työn tehtaassa. Hänen täytyi sanoa, että hän on neljäntoista vuoden vanha päästäksensä työhön, jota hä nei olisi oikein tahtonut tehdä, mutta työnjohtaja sanoi, että on paljon tyttöjä, jotka valehtelevat ikänsä ja piti hänä saada jonkinlaista työtä taikka heidän kaikkien täytyisi kuolla nälkään.

Eräänä iltana tuli hän kotiin itkien katkerasti.

"Oletko sinä sairas?" kysyi äiti huolestuneena, joka oli kuurrannut lattiaa niin kovasti ja niin väsyksin asti, että hänenkin teki mieli itkeä kohtaloansa.

"Ei, ei en ole sairas, mutta — mutta — työnjohtaja tahtoi minun jäämään tekemään ylityötä ja sitten hän — hän yritti panna kätensä minun ympärilleni ja minä peljästyin niin, että löin häntä vasten kasvoja ja sitten hän sanoi, että minut on erotettu työstä, ja nyt, äiti, nyt minulla ei ole työtä! Ja ensi viikolla meidän täytyy maksaa vuokra!"

(Jatk.)

Milloin viat ovat hyveitä

(Miriam Finn Scottin mukaan)

(Jatkoa edelliseen numeroon.)

"Jani, olisi jo aika mennä nukkumaan", sanoi äiti pikku pojalleen.

"Minä en tahdo mennä nukkumaan", vastasi poika.

"Jani, sinun pitää mennä!" komentaa äiti.

"Minä tahdon ratsastaa vähän aikaa puuhevosellani ennenkuin menen nukkumaan, juonittelee poika.

"No, kuulitko sinä Jani, mitä minä sanoin?"

"Mutta minä tahdon ensin ratsastaa", sanoo poika äkäisesti polkien jalkaa.

"No ratsasta sitte yksi minuutti, Jani — vain yksi minuutti, muista se!"

Jani hyppäsi hevosensa selkään ja sillä välin äidin huomio kiintyi johonkin muuhun ja niin kului viisitoista minuuttia sen yhden minuutin sijaan, josta äiti ja poika olivat sopineet, että poika saa ratsastaa hevosel-